Payamdaily.ir

پیام آشنا

نخستین روزنامه صبح البرز

شماره ۲۸۵۸
چهارشنبه / ۲۳ مهر / ۱۴۰۴
۲۲ / ربیع الثانی / ۱۴۴۷
15 / October / 2025

صاحب‌امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: ابافره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۳۸۲۸-۳۲۵۳۴۳۴۳-۳۲۵۳۴۳۴۴-۰۲۶ دکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۶۷۱۸۰
چاپ: کارگر

فردا ۲۰° امروز با حافظ

پیراهنی که آید از او بوی یوسفم
ترسم برادران غیورش قبا کنند
بگذر به کوی میکده تا زُمره حضور
اوقات خود ز بهر تو صرف دعا کنند

فرداتو

طلب منصب فانی نکند صاحب عقل
عاقل آن است که اندیشه کند پایان را

سعدی

اوقات شرعی

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۴:۴۹	۰۶:۱۳	۱۱:۵۱	۱۷:۲۹	۱۷:۴۷

برگه

زندگی یعنی تلاشی برای ایجاد تغییر.

وینستون چرچیل

گزارش روز

دلایل و راهکار کوچک‌سازی بدنه دولت

رئیس صندوق توسعه ملی با تاکید بر اینکه برای کاهش حجم دولت نیازمند ترسیم یک چشم‌انداز و حرکت تدریجی به سمت آن هستیم، گفت: دوسوم شمار کارکنان دولت می‌تواند کاهش پیدا کند و به همین نسبت نیمی از سازمان‌های دولتی و وزارتخانه‌ها نیز مازاد هستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از انصاف نیوز، مهدی غضنفری درباره سخنان رئیس جمهور درباره کوچک‌سازی بدنه و کاهش کارکنان دولت که مورد تاکید رهبری هم قرار گرفته، گفت: انجام چنین کاری نیازمند توجه به فرآیند پیچیده اجرایی شدن آن است که این مهم نیز نیازمند حکمرانی صحیح اقتصادی و اجتماعی در کشور است.

او ادامه داد: کاهش حجم دولت امری بسیار بسیار واجب و ضروری است و تداوم وضعیت فعلی صرفا ایجاد هزینه می‌کند. اما با این وجود نباید فراموش کرد که اگر کاهش کارکنان دولت با برنامه‌ای برای افرادی که از دولت خارج می‌شوند همراه نباشد ممکن است باعث بالا رفتن نرخ بیکاری و فشارهای اجتماعی دیگر شود.

غضنفری گفت: از طرف دیگر این امکان هم وجود دارد که اجرای غیردقیق چنین برنامه‌ای باعث خروج افراد زبده‌تر و توانمندتر از ساختار دولتی شود و افرادی با توان کمتر باقی بمانند. بنابراین چنین موضوعی را نمی‌توان با کارهای احساسی و یا شعاری حل کرد.

به گفته وزیر اسبق صمت، این مسئله در طول سالیان ایجاد شده و حل آن نیز باید به تدریج و در طول سال‌های پیش رو مورد توجه قرار بگیرد و شاهد کاهش حجم دولت باشیم.

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت گفت: دوسوم شمار کارکنان دولت می‌تواند کاهش پیدا کند، به این معنا که نه تنها نیمی از افراد شاغل در دولت مازاد نیاز هستند بلکه در حالت بهینه این عدد به دوسوم هم می‌رسد. به همین نسبت نیمی از سازمان‌های دولتی وزارتخانه‌ها نیز مازاد هستند.

او ادامه داد: با یک‌سوم تعداد فعلی بسیار بهتر می‌توان خدمات عمومی به مردم ارائه کرد. اما اینکه تصور کنیم همین افراد و به یکباره چنین کاری کرد و می‌توان به این هدف رسید کار نادرستی است و می‌تواند بسیار خطرناک هم باشد.

غضنفری با تاکید بر تدریجی بودن چنین تصمیماتی گفت: در کار حکمرانی بین ۵ تا ۱۰ درصد اقدامات نیازمند «کار انقلابی و حرکت طوفانی و سریع» است و ۹۰ درصد آن نیازمند ترسیم یک چشم‌انداز و حرکت به سوی آن با اقدامات تدریجی است.

او در ادامه افزود: برای مثال در این موضوع اگر دولت به طور سالانه ۱۰ درصد جمعیت کارکنان را کاهش دهد و یا دست کم از استخدام‌هایی که همچنان در حال انجام است جلوگیری شود. بی حرکتی و بی انضباطی خوب نیست اما حرکت‌های طوفانی و بدون تامل هم نمی‌تواند به این امر سامان دهد.

این استاد دانشگاه گفت: برای مثال وزارتخانه‌هایی که خودشان درگیر تولید هستند و تولید هم می‌کنند و یا درگیر تجارت هستند و همزمان تجارت هم می‌کنند باید به بخش خصوصی واگذار کنند.

غضنفری در توضیح بیشتری گفت: وزارت صمت نباید سهام خودروسازی، معدن، فولاد و... داشته باشد یا مثلا وزارت جهاد کشاورزی نباید کار واردات محصولات کشاورزی یا خرید تضمینی را هم انجام دهد.

او در ادامه می‌گوید: تحقیقات باید به دانشگاه‌ها واگذار شود و مراکز علمی که این وزارتخانه تاسیس کرده باید به دانشگاه‌ها واگذار شود. البته دانشگاه‌ها هم لازم است که این فعالیت‌ها را به بخش خصوصی واگذار کنند.

رئیس صندوق توسعه ملی گفت: نباید فراموش کنیم ابراز نارضایتی مقامات از بهره‌وری پایین و یا حجم بالای دولت مسئله را حل نمی‌کند هر چند بیان این آسیب از سوی رئیس جمهور امر مبارکی است که به آسیب‌های حکمرانی اشاره کنیم اما لازم است که سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی توامان اصلاح شود تا بتوان این مسئله را حل کرد.

او در ادامه افزود: یکی از آسیب‌های حکمرانی ما انبوه جمعیت حاضر در دولت و بهره‌وری بسیار پایین آنها و انگیزه‌های نادیده‌شده است. نمی‌گویم بدون انگیزه هستند بلکه این انگیزه‌ها بر اثر فرسودگی شغلی و سازمانی، عدم شایسته‌گزینی، فشار معیشتی، مفاسد و رانت‌ها در سیستم دولتی و... از بین برده و از مدار طبیعی بهره‌وری خارج کرده است.

غضنفری با اشاره به مباحث مختلف درباره موضوع قیمت بنزین در سال‌های اخیر گفت: برای مثال اگر بخواهیم قیمت انرژی را واقعی کنیم لازم است که کارهایی انجام شود تا جامعه چنین تصمیمی را پذیرا باشد و با آن همراهی کند. چنین تصمیمی و مانند آن در موضوع کوچک کردن دولت تصمیماتی نیست که بتوان بدون همراهی جامعه اجرایی کرد.

به گفته او موضوع کاهش کارکنان دولت ابعاد اقتصادی گسترده‌ای دارد اما مسئله‌ای اجتماعی نیز هست و در نتیجه انجام آن نیازمند استدراج (اقدام تدریجی) است.

مهدی غضنفری می‌گوید: لازم است که برای این موضوع هدفی در ۵ سال آینده تعیین شود تا از الان بتوانیم به سمت آن چشم‌انداز حرکت کنیم.

او ادامه داد: برای نمونه بنگاه‌ها را می‌توان به بخش خصوصی واگذار و در کنار آن بخش خصوصی هم متعهد شود که بخشی از کارکنان را به کار بگیرد یا پس از فروش ساختمان‌های دولتی بخشی از منابع مالی را در قالب وام در اختیار کارکنان قرار بگیرد که بتوانند در بخش خصوصی کسب‌وکاری برای خود راه‌اندازی کنند.

رئیس صندوق توسعه ملی با بیان اینکه «کوچک کردن حجم دولت امری پیچیده و نیازمند دانش عمیق حکمرانی است»، گفت: باید بتوان برای اجرایی کردن آن مدلی را یافت. اگر نتوانیم با مدل قابل قبولی به سمت اجرایی کردن آن حرکت کنیم ممکن است برعکس عمل کند و موجبات ایجاد مشکلات بزرگتری شود.

دیدگاه

راه باریک صلح

اسرائیل بر اساس راهبرد «تشدید برای کاهش تنش» مجموعه‌ای از بازیگران را (از ترامپ گرفته تا کشورهای عربی منطقه) وادار به حرکت به سوی آتش‌بس کرد. اما «تشدید برای کاهش تنش» چیست؟

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، دو سال و دو روز بعد از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ (۱۵ مهر ماه ۱۴۰۲) توافق صلح بین اسرائیل و حماس اجرایی شد (پنج‌شنبه ۹ اکتبر ۲۰۲۵). در این دو سال غزه به تلی از خاک تبدیل شد. نتیجه این جنگ، بیش از ۶۷ هزار کشته و بیش از ۱۷۰ هزار زخمی و ویرانی تمام‌عیار باریکه است که شاید بازسازی آن سال‌ها به طول انجامد. اگرچه اسرائیل بیش از سایر بازیگران مشتاق صلح بود، اما این صلح را چگونه می‌جست؟ اسرائیل بر اساس راهبرد «تشدید برای کاهش تنش» مجموعه‌ای از بازیگران را (از ترامپ گرفته تا کشورهای عربی منطقه) وادار به حرکت به سوی آتش‌بس کرد. اما «تشدید برای کاهش تنش» چیست؟

این راهبرد را در روابط بین کشورها می‌توان چنین صورت‌بندی کرد که تشدید تنش یعنی خصومت و تزاع فزاینده «بین کشورها» یا بین «بازیگران فرومللی با کشورها». مشخصه‌های آن مجموعه‌ای از تقابل‌ها، تجمیع قوای نظامی و درگیری‌های ایدئولوژیک است که ممکن است یکی از طرفین را به پایان بازی «ترغیب کند» یا «وادارد». این رویکرد تشان می‌دهد که اختلافات اولیه (گلوله برفی) چگونه می‌تواند به درگیری‌های شدیدتر (بهمن) منجر شود. در این راستا، طرفین درگیر، لفاظی‌ها و قابلیت‌های تظاهری خود را افزایش داده و به رخ می‌کشند؛ به‌طوری که گویی بحران از کنترل خارج شده است. این «مارپیچ خشونت» به تقابل‌های بزرگ‌تر می‌انجامد. یعنی سرریز بحران از دو طرف درگیر به چند طرف افزایش می‌یابد.

«تشدید برای کاهش تنش» نمونه‌های تاریخی هم دارد. به‌طور مثال، بحران موشکی کوبا جهان را به آستانه یک جنگ هسته‌ای نزدیک کرد. این امر باعث تغییر «ادراک» دو ابرقدرت شد؛ به‌طوری که آنها به واقعیت جنگ هسته‌ای نزدیک‌تر شدند. بنابراین، تلاش‌های دیپلماتیک برای کاهش تنش آغاز شد؛ مثل خط ارتباط مستقیم بین واشنگتن و مسکو. این بحران همچنین به آگاهی از ضرورت توافقات مربوط به کنترل تسلیحات منجر شد.

در دوران جنگ سرد، جنگ‌های تبانی با اقماری بازتاب همان تشدید تنش بود؛ به‌طوری که به دو ابرقدرت اجازه می‌داد به صورت غیرمستقیم یا در منطقه خاکستری با یکدیگر وارد درگیری شوند و دستور کار ایدئولوژیک خود را پی گیرند. دو ابرقدرت از تیروهای اقماری خود در سطح جهان (کره، ویتنام و افغانستان) استفاده کردند و وارد یک رقابت استراتژیک شدند که سرریز آن در سایر مناطق جهان هم احساس می‌شد. نتیجه این تشدید تنش، بی‌ثباتی و بحران‌های انسانی است که در تبر دهای ایدئولوژیک جنگ سرد نمود یافته بود.

بازگردیم به مساله آتش‌بس حماس و اسرائیل. طی دو سال گذشته، طرفین درگیر آستانه درگیری را به شدت بالا بردند. حماس در سرزمین‌های اشغالی، سربازان اسرائیلی را شکار می‌کرد. در مقابل، اسرائیل با دستاویز قرار دادن «محور مقاومت» نه تنها بازیگران فرومللی (همچون حماس) بلکه به دولت‌های دارای حاکمیت (سوریه، یمن، ایران و در نهایت قطر) حمله کرد و هر تبانی از حماس را به مثابه هدفی مشروع تلقی می‌کرد. رویکرد اسرائیل را در خصوص «تشدید برای کاهش تنش» می‌توان در دو بعد داخلی و خارجی جست.

در بعد داخلی: پس از اجرایی شدن «ارابه‌های گیدئون ۲» غزه از زمین، هوا و دریا مورد حمله قرار گرفت و هر گونه امدادرسانی به این منطقه مسدود شد. جمعیت آواره دیگر تاب و توان نداشت. بر همین اساس، بسیاری از خانواده‌ها با وجود تشدید حملات، در برخی مناطق غزه ماندند. از سوی دیگر، اسرائیل بحث الحاق کرانه باختری اشغالی را مطرح کرد و با پروژه شهرک‌سازی موسوم به «۱» کوشید فشار را افزایش دهد.

در بعد خارجی: ارتش این رژیم در راستای تشدید تنش بحران را به خارج از مناطق فلسطینی منتقل کرد. حملات به حزب‌الله در جنوب لبنان، حملات به سوریه، یمن و ایران در راستای همان راهبرد دنبال شد. اوج این اقدامات حمله به قطر (به‌عنوان متحد غیرناتوی آمریکا) بود که باعث شد این تصور در بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شکل بگیرد که رژیم هیچ خط قرمزی را نمی‌شناسد. در قاموس دولت یهود، هر جا تنشی از حماس باشد، آنجا هدف مشروع خواهد بود. چنین بود که سطح آمادگی نظامی در مصر و ترکیه هم بالا رفت و چنین می‌نمود که گویی این دو کشور سیبل‌های بعدی اسرائیل هستند. فشار دولت‌های خارجی به ویژه متحدان اسرائیل در راستای شتاسایی دولت فلسطینی در سازمان ملل، تظاهرات مردمی در بسیاری از نقاط دنیا (به‌ویژه در ایالات متحده، لندن و ملبورن) باعث شد دولت‌های غربی هم دست به کار شوند و برای جلوگیری از اقدامات فراقانونی اسرائیل وارد میدان شوند.

در راستای رویکرد تشدید برای کاهش تنش، «جنگ‌های تبانی» با اسرائیل وارد فاز «جنگ مستقیم» شد. دیگر تبرد در منطقه خاکستری نبود. نتیجه این جنگ‌های دوساله، تشدید بحران انسانی، تسل کشی و ویرانی تمام‌عیار بود. چنین بود که بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به یک اندازه در جست‌وجوی راه‌حل‌های دیپلماتیک برآمدند. «تشدید تنش» و فشار تظامی و سرریز آن به سایر تقاط منطقه، بازیگران را به تقلای بیشتر دیپلماتیک برای کاهش تنش واداشت. تداوم این آتش‌بس به اراده بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به‌ویژه ایالات متحده بستگی دارد.

محمدحسین باقی

اشاره

نسخه‌های عجیب عطار باشی؛ از پودر مارمولک تا غده اسب آبی

بعضی عطاری‌ها با استفاده از صابون تریاک، پودر مارمولک و روغن خرس دست به نسخه‌پیچی می‌زنند!

به گزارش پیام آشنا به نقل از همشهری، در دل کوچه‌های قدیمی، عطاری‌ها هنوز با همان سر و شکل ساده قدیمی حاضر هستند و در نخستین لحظه ورود به یک عطاری بمبی از بوهای مختلف است که مشام را پر می‌کند اما نیم‌نگاهی به قفسه‌های برخی عطاری‌ها خبر از دنیایی متفاوت‌تر می‌دهد. هر کدام سرزمین عجایبی هستند که در کنار بسته‌های آویشن و گل گاوزبان، شیشه‌هایی از روغن مار، چربی خرس و مارمولک خشک شده را جای داده‌اند. هر کدام خواص عجیب و غریبی دارند و اگر قرار باشد لیستی مشترک از اثرگذاری آنها نوشت، می‌توان درمان‌های اده‌ایی مانند بهبود عملکرد سیستم عصبی، رفع دردهای مفاصل، افزایش انرژی بدن و... را در این لیست جای داد. ابهام در مورد کالاهای فروخته‌شده در عطاری‌ها زمانی بیشتر می‌شود که برخی کالاهای نادر و دور از دسترس، با قیمت‌های چند صد هزار تومانی به فروش می‌رسند و برخی هم مانند همیشه در لیست ممنوعه‌های موادمخدر جای دارند. گشت و گذار در خیابان‌های شهر، نشان می‌دهد که عطاری‌ها که روزگاری فقط پناهگاه گیاهان دارویی بودند، حالا به ویترینی از مواد گیاهی و حیوانی عجیب تبدیل شده‌اند؛ از روغن مار گرفته تا مارمولک‌های پودر شده.

پودر مارمولک با وعده درمان

ناصر را گذاشته‌اند ماهی سمنفور یا ماهی شن‌زار اما خط و ربطش او را به خانواده مارمولک‌ها مرتبط می‌کند. این جانور سال‌هاست که به جای قدیمی میان شن‌زارها، آنطور که عطاری‌ها ادعا می‌کنند، شکار می‌شود و در شیشه عطاری‌ها جای می‌گیرد. بعضی از عطاری‌ها این جانور دوزیست را به‌صورت خشک‌شده می‌فروشند و برخی هم برای راحتی کار مشتری، آنها را پودر می‌کنند و ۱۰ گرم آن را با قیمت ۴۳۵ هزار تومان به فروش می‌رسانند.

سگ آبی برای خوشحالی

در بسته‌های چند گرمی گوشه عطاری، یک اسم خاص بیشتر از همه جلب توجه می‌کند؛ «جند بیدستر». یکی از عطاری‌هایی که چنین داروپی را به فروش می‌رساند، در مورد جندبیدستر توضیح می‌دهد: «این یک غده از سگ آبیه که باعث درمان دردهای عصبی، ناراحتی‌های روحی و شایعات سیفلیسی و امراض عفونی می‌شه.» اینکه چطور بخشی از بدن سگ آبی در شرایطی که سگ‌های آبی در ایران رو به انقراض هستند، از ویترین عطاری‌ها سر درآورده، سوالی است که عطاری جوانی برای آن نداشت اما این را می‌دانست که «این دارو در دو نوع درجه یک و درجه دو عرضه می‌شه، جندبیدستر کامل وزنی بین ۸۰ تا ۱۰۰ گرم داره که ما برای تعدیل‌شدن قیمتا، ۱۰ گرم رو ۲۲۰ تومن می‌فروشیم.»

داروهای آغشته به افیون

فروش داروهای ترک اعتیاد با دوز پایین موادمخدر، همان نقطه تاریک فعالیت برخی عطاری‌هاست که در تمام سال‌های گذشته به محل درگیری وزارت بهداشت با عطاری‌های متخلف تبدیل شده است. اما در میان نام‌های شناخته‌شده‌ای مانند قرص و شربت مثادون، نام‌های کمتر شنیده‌شده‌ای مانند نلس، صابون تریاک، غلاف خشخاش و... به فروش می‌رسند. هر چند نام این دسته از کالاهای عطاری با افیون پیوند خورده است اما فروشندگان با آرامش خیال از خنثی‌شدن اثر مخدر این محصولات می‌گویند و آن را به فروش می‌رسانند. نلس یکی از این محصولات است و ترکیب نلس با یراق دهان موجب می‌شود تا فرد احساس سرخوشی و خوشحالی کاذبی را تجربه کند. یک عطاری از مشهد، در سایت خرید و فروش آنلاین در توضیح فروش یک بسته ۲۰ گرمی نلس نوشته است: «۲۵۰ هزار تومان فروخته می‌شود. ارسال به سراسر کشور داریم.» صابون تریاک در شبیه‌ترین رنگ به ماده مخدر تریاک در قالب یک صابون معمولی، بسته‌بندی می‌شود و با قیمت ۱۰۵ هزار تومان به‌دست خریدار می‌رسد.

روغن خرس و مار به قیمت مقطوع

پای ثابت خیلی از عطاری‌ها، همان روغن‌هایی است که نام برخی از آنها، داستان غیرقانونی بودنشان را عیان می‌کند. روغن خرس یکی از عجیب‌ترین روغن‌های موجود در دکان عطارهاست که در کنار روغن مار و مورچه به فروش می‌رسد. هر چند گذر زمان موجب شده است تا دیدن داروپی ترکیب شده با روغن مار در شیشه‌های ۵۲ هزار تومانی، برای بسیاری عادی جلوه کند اما روغن خرس جزو آن اسامی‌ای است که راحت نمی‌توان شنید و از آن گذشت. فروشنده‌های مدعی فروش روغن خرس با قیمت ۳۴۹ هزار تومان برای یک شیشه ۱۰ گرمی، با لیست کردن خواصی مانند بهبود درد آرتروز، سیاتیک، دیسک، درد قنگی، قلنج عضلانی و ام‌اس تلاش می‌کنند که مشتریان بیشتری برای خود جذب کنند.

